

Till Miljöprövningsdelegationen vid Länsstyrelsen Dalarna dnr 551-13314- 2019

Yttrande med anledning av Igrene AB:s ansökan om miljötillstånd för utvinning av gas i Mora kommun

Naturskyddsföreningen anser att ansökan bör avslås.

Att idag utvinna klimatdrivande metangas är en i ordets rätta bemärkelse katastrofal idé. Om vi ska ha minsta chans att hindra en okontrollerbar uppvärmning, leva upp till våra åtaganden i Parisavtalet och dessutom bli världens första fossilfria välfärdsland till 2045, så måste vi sluta utvinna och använda bränslen som förvärrar situationen.

Riksdagen tog den 17 december 2020 beslut om att följa Agenda 2030 för en ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbar utveckling genom en samstämmig politik; lokalt, regionalt, nationellt och internationellt. I detta ärende vill vi särskilt trycka på delmålen *6) Rent vatten och sanitet för alla, 7) Hållbar energi för alla och 13) Bekämpa klimatförändringarna*. Det innebär att vi åtar oss att vidta omedelbara åtgärder.

Utvinningsprojektet bör prövas huruvida det är förenligt med Sveriges klimatmål och klimatlagen. Ur en klimatpolitisk synpunkt riskerar ett bifall till ansökan att få konsekvenser för klimatpolitiken, trots sin relativt begränsade omfattning. Om Sverige, som betraktas som ett föregångsland inom klimatpolitiken internationellt, tillåter ny utvinning av klimatdrivande råvaror, kan det utnyttjas för att diskreditera det svenska klimatarbetet inom EU och klimatkonventionen och minska svenskt inflytande i frågan.

Det finns stora och outredda klimatrisker med projektet. Forskningsrapporter om läckage från gasutvinning visar att det på andra håll i världen sker betydande läckage och indirekta utsläpp vid produktion och hantering. Spillet uppgår enligt vetenskapliga studier med upp till 12 % av den årliga metanproduktionen (Howarth, 2015). New York Times har på ett tydligt sätt visualiserat läckage från metangasanläggningar på denna sida:

<https://www.nytimes.com/interactive/2019/12/12/climate/texas-methane-super-emitters.html> . Vi anser inte att företaget visat att man behärskar tekniken på ett sådant sätt att inga läckage uppstår.

Ett vanligt argument till utvinning av det som industriellt kallas naturgas, är att det sänker utsläppen av växthusgaser. Logiken skulle vara att det ersätter bensin eller diesel eftersom utsläppen är lägre per enhet bränsle vid ren förbränning. Men det är en tankevilla eftersom gasen till största delen består av metan, som är en mycket potent växthusgas och ca 86 gånger kraftigare än koldioxid över en tjugooårsperiod (IPCC 2013). Dessutom tillkommer läckage, se ovan. Det gör att gasen har en totalt sett minst lika stor effekt på växthuseffekten som kol och olja ur ett totalt perspektiv från

Naturskyddsföreningen Dalarna

utvinning till konsumtion. Det är i sammanhanget ointressant om gasen definieras som fossil eller icke fossil. Nyupptagen gas, oavsett ursprung, ger ett tillskott till den snabba kolcykeln och konsekvensen blir klimatdrivande.

Verkligheten är också sådan att gasen inte ersätter andra fossila bränslen rakt av. Snarare konkurrerar den med förnybara energislag som sol- och vindkraft. Naturgas/metan är alltså inte ett övergångsbränsle, så som företaget Igrene påstår. Ökad utvinning av metangas kan inte hjälpa oss att minska vår klimatpåverkan.

I januari-överenskommelsens punkt 33 anges ett förbud mot landbaserad utvinning av olja, kol och gas i Sverige fr o m år 2022. För närvarande bereds lagändringen i regeringskansliet. Det är oklokt att ge tillstånd till gasutvinning innan lagändringen är på plats, oberoende av dess kommande innehåll. Det innebär dessutom minskad trovärdighet om vi vill göra anspråk på att leda klimatomställningen.

Gasföretaget Igrene AB argumenterar för att de på sikt önskar omvandla metangasen till miljövänlig vätgas. Men tekniken för detta är ännu inte utprovad i industriell skala. Vi anser att det skulle vara både riskabelt och oklokt att ge tillstånd på grundval av en teknik som ännu inte finns. Vi vill påpeka att ansökan inte gäller omvandling till vätgas, utan endast omvandling till LNG.

Vi önskar vidare att länsstyrelsen ska ta Bergsstatens avslagsbeslut i beaktande då Igrenes ansökan visat sig ha stora brister i underlaget.

Vi vill även hänvisa till våra tidigare yttranden från Naturskyddsföreningen Dalarna respektive Naturskyddsföreningen Falun. Se <https://mora.naturskyddsforeningen.se/2021/03/11/stoppa-utvinningen-av-metangas/>

Mora 2021-03-19

/Mattias Ahlstedt, ordförande
Naturskyddsföreningen Dalarna

Med stöd av medlemmar i Naturskyddsföreningen:

Gustaf Ekeberg, ordförande Mora
Lisen Vogt, sekreterare Mora
Birgitta Blomberg Quintino, ordförande Orsa
Torbjörn Thalín, ordförande Borlänge
Anders Gottberg, Falun
Hannes Willner, Avesta

Referenser

Howarth, R.W. (2015). [Methane emissions and climatic warming risk from hydraulic fracturing and shale gas development: implications for policy](#). Energy & Emission Control Technologies. Department of Ecology and Environmental Biology, Cornell University, Ithaca, NY, USA.

IPCC (2013). FN:s klimatpanels (IPCC:s) delrapport från 2013. Fullständig referens: Myhre, G., D. Shindell, F.-M. Bréon, W. Collins, J. Fuglestedt, J. Huang, D. Koch, J.-F. Lamarque, D. Lee, B. Mendoza, T. Nakajima, A. Robock, G. Stephens, T. Takemura and H. Zhang. (2013). [Anthropogenic and Natural Radiative Forcing](#). In: Climate Change 2013: The Physical Science Basis. Contribution of Working Group I to the Fifth Assessment Report of the Intergovernmental Panel on Climate Change [Stocker, T.F., D. Qin, G.-K. Plattner, M. Tignor, S.K. Allen, J. Boschung, A. Nauels, Y. Xia, V. Bex and P.M. Midgley (eds.)]. Cambridge University Press, Cambridge, United Kingdom and New York, NY, USA.